

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๖๕

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้สั่งคำร้องของ นายชนิต ชนทิตย์ กับพวก ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๓๕๔/๒๕๓๘ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ให้ศาลมีรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

โดยผู้ร้องให้เหตุผลว่า บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๓๕๔/๒๕๓๘ ในข้อหาผิดสัญญาค้าประกัน บังคับจำนำong โดยโจทก์ขอให้ศาลมีรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามกฎหมาย ๒๔๖, ๕๑๖, ๓๒๘, ๖๓ บาท ให้แก่โจทก์ ในฐานะที่เป็นผู้จำนำong และผู้ค้าประกันการถ่ายเงินและการขายลดตัวเงินให้กับบริษัทเงินทุน พานิช จำกัด ที่ได้ถ่ายเงินและขายลดตัวเงินกับโจทก์ ขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้มีชนาการไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ขอส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ โดยยกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบแก่โครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร

จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง โดยธนาคารไทยธนกิจฯ ได้รับโอนกิจการงานจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ธนาคารฯ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ สัตตํ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๖๗ น แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ในฐานะผู้รับโอนกิจการ เข้าส่วนสิทธิในการดำเนินคดีดังกล่าวในฐานโจทก์แทนบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ การที่ธนาคารไทยธนกิจฯ ขอเข้าส่วนสิทธิเป็นโจทก์แทนบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ ก็โดยอาศัยหนังสือสัญญาโอนทรัพย์สินและหนี้สินเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามโควงการรวมกิจการตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อบังคับใช้กับบุคคลทั่วไปรวมทั้งผู้ร้องด้วย ผู้ร้องเห็นว่าเป็นบทบัญญัติตั้งรองสิทธิของบุคคลทั่วไป และขัดแย้งกับกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ กล่าวคือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตรี และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ตรี ต่างก็มีบทบัญญัติว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” ทั้งๆ ที่การโอนหนี้ของผู้ร้องเป็นการโอนหนี้อันจะต้องพึงชำระแก่เจ้าหนี้โดยเฉพาะเจาะจง ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือยื่นไม่สมบูรณ์ และการโอนหนี้ดังกล่าวจะยกขึ้นมาต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้ ก็ต่อเมื่อบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้หรือลูกหนี้ยินยอม ซึ่งมีบทบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ฉะนั้น บทบัญญัติดังกล่าวในพระราชกำหนดทั้งสองฉบับ จึงเป็นบทบัญญัติที่ต้องด้วยบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้”

อนึ่ง แม้ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ทว จะบัญญัติว่า พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือ

ประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องก็เห็นว่าบทบัญญัติตามมาตราดังกล่าวของรัฐธรรมนูญ แท้จริงแล้วเป็นบทคุ้มครองเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มิใช่เป็นบทบัญญัติที่จะให้รัฐออกกฎหมายตัดรองสิทธิอันพึงมีพึงได้ของประชาชนทั่วไป นอกจากนั้น ในบทบัญญัติตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ก็ยังบัญญัติข้อว่าการจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่ออาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความมั่นคงของรัฐและเศรษฐกิจของประเทศ ฯลฯ ซึ่งไม่มีข้อความใดกล่าวถึงหนี้ระห่ำบุคคลต่อบุคคล และหรือดำเนินกิจการค้าระหว่างบุคคลต่อบุคคล รวมตลอดถึงการโอนหนี้ เปเลี่ยนตัวเจ้าหนี้แต่ประการใด ฉะนั้น บทบัญญัติตามมาตรา ๓๙ ตรี แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และบทบัญญัติตามมาตรา ๖๗ ตรี แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงหาอาจอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวของรัฐธรรมนูญ บัญญัติข้อความเพื่อตัดรองสิทธิของผู้ร้องได้ไม่

ผู้ร้องยังเห็นอีกว่า การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ น ความว่า “ในการควบกิจการของบริษัทหรือโอนกิจการของบริษัทให้แก่สถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการเข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าวและอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้” บทบัญญัติเช่นนี้ ย่อมถือสมควรหนึ่งว่าให้ผู้ที่ส่วนสิทธิเข้าเป็นโจทก์มีสิทธิหรือฟื้นทำการพิจารณาคดีใหม่ได้ นอกจากนั้น ยังทำให้ผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความเสียเปรียบในการต่อสู้คดี เพราะถูกจำกัดสิทธิใหม่สิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ในคดีเดิม อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นการแทรกแซงและหรือตัดรองอำนาจของศาลที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณา อันน่าจะบัดต่อบริษัทกฎหมายวิธิพิจารณาความแพ่ง ฉะนั้น จึงเป็นการบัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ผู้ร้องยืนคำร้องเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๒ สรุปความได้ว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ มิได้ให้อำนาจแก่รัฐในการตราพระราชกำหนดใดๆ เพื่อตัดรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือบุคคลทั่วไป ยิ่งกว่านั้น หากพิเคราะห์ถึงเหตุผลและคำประภากของพระราชกำหนดทั้ง ๓ ฉบับ ตามที่กล่าวมาแล้ว ก็เพื่อคุ้มครอง

ประโยชน์ของประชาชน การที่บันถือปฏิญญาดังกล่าวทั้ง ๓ ฉบับ ได้ตราบทบัญญัติก้าวล่วงไปถึงการยกเว้นการออกกล่าวการโอนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ และกำหนดให้ผู้รับโอนกิจการนำพาณยานหลักฐานใหม่มาแสดง คัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพาณยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพาณยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ จึงหาใช่เป็นการตราขึ้นเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของรัฐ และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนไม่ แท้จริงแล้วบทบัญญัติดังกล่าวของพระราชนัดลักษัณ์ ๓ ฉบับ กลับเป็นผลร้ายแก่ประชาชนและบุคคลทั่วไป และเพื่อประโยชน์ของสถาบันการเงินเพียงไม่กี่แห่ง ฉะนั้น การตราพระราชกำหนดดังกล่าวทั้งสามฉบับจึงเป็นการขัดต่อหมวดที่ ๓ ของรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย จึงเป็นการต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

พิเคราะห์แล้ว ตามคำร้องของผู้ร้อง แม้จะมีประเด็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติในมาตรา ๖๗ ฉบับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ ตรี ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ กับบทบัญญัติในมาตรา ๓๙ ตรี ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ก็ตาม แต่ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจรับไว้วินิจฉัยได้ เพราะศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งมาตรา ๒๖๔ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะกรณีที่บันถือปฏิญญาดังกล่าวหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเท่านั้น เมื่อกรณีไม่ได้เป็นการร้องว่าบทบัญญัติของกฎหมายขัดกับรัฐธรรมนูญเช่นนี้ จึงให้ยกคำร้องในส่วนนี้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดฯ ทั้ง ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ตรี พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตรี และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉบับที่ ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง หรือไม่

ที่ผู้ร้องอ้างว่าบทบัญญัติของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๓) มาตรา ๖๗ ตรี และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๔) มาตรา ๓๙ ตรี ที่ว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

เป็นบทบัญญัติที่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ นั้น ผู้ร้องเห็นว่าการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ถ้าไม่ได้บอกร่างการโอนไปยังลูกหนี้หรือบุคคลภายนอก จะยกขึ้นมาต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกไม่ได้นั้น มีความหมายเพียงว่า หากลูกหนี้มาระหนี้ให้กับเจ้าหนี้คนเดิม เพราะไม่ทราบว่าหนี้รายนี้ได้โอนไปยังเจ้าหนี้รายใหม่แล้ว ถือว่าหนี้ระงับไปเท่าที่ลูกหนี้ได้ชำระให้ไปเจ้าหนี้คนใหม่ (ผู้รับโอน) จะเรียกให้ลูกหนี้คนนั้นชำระหนี้ซ้ำอีกด้วยอ้างว่าหนี้รายนี้รับโอนมาแล้วไม่ได้เท่านั้น ฉะนั้น การที่เจ้าหนี้ไม่แจ้งหรือบอกร่างลูกหนี้ก่อนจึงไม่ทำให้การโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างผู้โอน (เจ้าหนี้คนเดิม) กับผู้รับโอน (เจ้าหนี้คนใหม่) ที่ได้ทำเป็นหนังสือแล้วเสียไป นอกจากนี้ มาตรา ๓๙ ตรี วรรคสอง และมาตรา ๖๗ ตรี วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ ทั้งสองฉบับดังกล่าวก็ยังบัญญัติว่า “.....การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกร่างการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” อันแสดงให้เห็นว่าลูกหนี้มีข้อต่อสู้เจ้าหนี้ผู้รับโอนอย่างไร ย่อมต่อสู้เจ้าหนี้ผู้รับโอนได้เช่นนั้น

ที่ผู้ร้องอ้างว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ น ซึ่งบัญญัติว่า “ในการควบกิจการของบริษัทหรือโอนกิจการของบริษัทให้แก่สถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องร้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่โอนกิจการ เข้าส่วนสิทธิเป็นครูความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษานั้น ตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น” เป็นบทบัญญัติที่ถือเสมอว่า ให้ผู้ที่ส่วนสิทธิเข้าเป็นโจทก์ก็มีสิทธิรื้อฟื้นคดีใหม่ได้ นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้ร้องซึ่งเป็นครูความเสียเบรียบในการต่อสู้ เป็นการหักดั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน สรวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ นั้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ลูกหนี้ไม่เสียสิทธิในการต่อสู้คดีแต่อย่างใด ยิ่งกว่านั้น ผู้ร้องในฐานะลูกหนี้ชอบที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ เมื่อหนี้นั้นโอนไปโดยผลของกฎหมาย ลูกหนี้ก็จะต้องไปชำระหนี้ดังกล่าวแก่เจ้าหนี้ผู้ได้รับโอนนั้นด้วย ลูกหนี้จึงไม่มีสิทธิใดๆ ต่อเจ้าหนี้ มีแต่หน้าที่ที่ต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้นั้น นอกเหนือนั้น เหตุผลในการตราพระราชกำหนดดังกล่าว ก็เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคสอง ได้บัญญัติรับรองไว้ ทั้งนี้ได้จำกัดสิทธิ เสรีภาพในการต่อสู้คดีแต่ประการใด รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕, ๔๘ และ ๔๐

เป็นบทบัญญัติให้เสรีภาพประชาชน ตามที่ผู้รองอ้างจริง แต่บทบัญญัติทั้ง ๓ มาตรานี้ มิใช่บทบัญญัติเด็ดขาด ดังจะเห็นได้จากในวารคส่องของแต่ละมาตรฐานมีบทบัญญัติยกเว้นไว้ให้จำกัดเสรีภาพดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ

ที่ผู้รองอ้างว่า เรื่องการโอนกิจการไม่ใช่เป็นการโอนหนี้ตามนัยมาตรา ๓๐๖ (ป.พ.พ.) นั้น เห็นว่าเป็นความเข้าใจไม่ถูกต้องของผู้รอง เนื่องจากการโอนกิจการตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ ทั้ง ๓ ฉบับ เป็นคำที่หมายรวมทั้งทรัพย์สินของบริษัทและหนี้สินของบริษัทด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ตรี พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตรี และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ณ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วารคส่อง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ